

Sinteză privind rezultatele Campaniei

„Controlul bazat pe analiza de risc, referitor la stabilirea și acordarea ajutorului social și monitorizarea îndeplinirii măsurilor dispuse”

I. Scopul, obiectivele și durata campaniei

Scopul campaniei

Creșterea eficienței utilizării fondurilor destinate acordării indemnizației pentru creșterea copilului și a stimulentului de inserție.

Obiectivele campaniei:

- Reducerea numărului de beneficiari care au acces în mod fraudulos la ajutorul social;
- Reducerea numărului de erori administrative în stabilirea ajutorului social;
- Identificarea grupurilor/persoanelor cele mai defavorizate care nu au acces la ajutorul social deși îndeplinesc condițiile de eligibilitate.

Durata campaniei: 03 septembrie - 30 septembrie 2012

II. Rezultatele campaniei

În cadrul campaniei au fost verificate un număr de **3.171** de unități administrativ teritoriale (primării comunale, orașenești și municipale) din totalul celor 3.186 existente (reprezentând **99,5%** din numărul total de primării existent la nivel național) și un număr de **96.601** de dosare ale titularilor, respectiv **51,15%** din totalul de 188.818 dosare (conform datelor existente în programul SAFIR la data începerii campaniei) aflate în plată la data controlului. Urmare

controlului efectuat s-a constatat că nivelul conformității programului¹ este de **92,43%**, mai mare cu circa 1% față de anul 2011 (în anul 2011, gradul de conformitate era de 91,32%, fiind suspendate/încetate 8,68% din numărul total al dosarelor verificate)².

Din totalul de **96.601** dosare verificate, au fost identificate **7.319 de dosare cu nereguli**, distribuite la nivelul a 1.741 primării, din care:

- 5.175 dosare propuse pentru suspendarea plății beneficiului social (ceea ce reprezintă un procent de 70,7% din numărul total al dosarelor cu nereguli, vezi T2);
- 2.144 dosare propuse pentru încetarea plății beneficiului social (ceea ce reprezintă un procent de 29,3% din numărul total al dosarelor cu nereguli, vezi T3).

Din totalul celor 96.601 dosare verificate administrativ și din vizitele la domiciliul titularilor s-a constatat că în 8% din cazuri, neregulile au avut impact financiar (în sensul că titularului trebuia să i se acorde fie o sumă mai mare, fie o sumă mai mică). În ceea ce privește neregulile întâlnite la nivel de entitate controlată, facem precizarea că în 55 % din primăriile verificate, respectiv 1741 primării, din 3171, au fost constatate deficiențe în implementarea programului de acordare a ajutorului social.

Neregulile constatate s-au datorat atât beneficiarilor cât și reprezentanților autorităților locale. Neregulile datorate beneficiarilor/titularilor de ajutor social s-au produs cu predilecție în procesul de reevaluare periodică a condițiilor de eligibilitate (depunerea din 6 în 6 luni a declarației pe propria răspundere și a documentelor justificative). Cele mai multe dosare cu nereguli au fost identificate în zonele rurale din județele: Iași, Maramureș, Gorj, Constanța, Caraș –Severin și Teleorman.

Prezentăm în continuare distribuția pe județe a dosarelor propuse spre suspendare/încetare și motivele aferente.

Tabelul nr.2 - Distribuția județeană a dosarelor propuse pentru suspendare și motivele suspendării

Județ	Nr. de dosare pentru care s-a dispus suspendarea	Motivele suspendării					
		art.6, alin2	art.15, alin1	art.14 ¹ , alin.1	art.16 ¹ , alin.1	art.18, alin.1	art.20 ¹
Alba	10	0	0	10	0	0	0
Arad	68	9	35	6	4	0	14

¹ Nivelul de conformitate reprezintă procentul dosarelor fără nereguli din total dosare verificate.

²Date conform analizei "Campania națională de control privind stabilirea și acordarea ajutorului social" 4 aprilie- 20 septembrie 2011

Argeș	67	0	13	13	0	0	41
Bacău	157	0	157	0	0	0	0
Bihor	87	70	7	0	0	0	10
Bistrița Năsăud	239	3	11	216	0	3	6
Botoșani	91	0	0	48	0	41	2
Brașov	18	0	13	0	0	0	5
Brăila*	0	0	0	0	0	0	0
Buzău	559	0	0	388	0	0	171
Caraș-Severin	13	3	1	0	0	6	3
Călărași	26	0	2	0	23	0	1
Cluj	40	1	18	6	0	0	10
Constanța	355	0	2	320	0	10	23
Covasna	0	0	0	0	0	0	0
Dâmbovița	22	0	0	0	0	0	22
Dolj	309	83	33	177	15	0	1
Galați	8	1	5	0	2	0	0
Giurgiu	76	8	35	33	0	0	0
Gorj	259	2	167	13	25	0	52
Harghita	22	0	4	17	0	0	1
Hunedoara	4	2	2	0	0	0	0
Ialomița	33	0	3	0	8	0	22
Iași	879	0	3	196	2	0	678
Ifov	0	0	0	0	0	0	0
Maramureș	466	0	12	454	0	0	0
Mehedinți	141	0	1	118	0	0	22
Mureș	511	27	97	381	0	0	6
Neamț	80	13	2	63	0	0	2
Olt	24	5	9	0	0	0	10
Prahova	28	0	17	9	0	0	2
Satu-Mare	2	0	2	0	0	0	0
Sălaj*	0	0	0	0	0	0	0
Sibiu	48	3	7	15	0	0	23
Suceava	156	7	47	36	0	0	66
Teleorman	94	0	9	7	78	0	0
Timiș	13	0	1	0	0	5	7
Tulcea	7	1	0	0	0	0	6
Vaslui	167	5	27	0	135	0	0
Vâlcea	37	1	1	2	0	0	38

Vrancea	44	0	26	7	0	7	4
București	15	5	3	0	2	3	2
Total	5.175	249	772	2.535	294	75	1.250

Tabelul nr.3 - Distribuția județeană a dosarelor propuse pentru încetare și motivele încetării*

Județ	Nr. total de dosare pentru care s-a dispus încetarea	Motivele încetării				
		art.20, alin.1, lit.a	art.20, alin.1, lit.b	art.20, alin.1, lit.c	art.20,alin1,lit .d	art.20, alin.1, lit.e
Alba	127	127	0	0	0	0
Arad	12	5	1	3	0	3
Argeș	4	1	3	0	0	0
Bacău	164	164	0	0	0	0
Bihor	51	50	1	0	0	0
Bistrița Năsăud	24	4	16	2	2	0
Botoșani	22	9	3	0	7	3
Brașov	14	6	8	0	0	0
Brăila	24	10	3	1	0	10
Buzău	46	40	0	6	0	0
Caraș-Severin	196	55	141	0	0	0
Călărași	12	4	8	0	0	0
Cluj	19	19	0	0	0	0
Constanța	19	12	1	0	1	5
Covasna	182	1	0	1	180	0
Dâmbovița	14	13	0	0	1	0
Dolj	63	43	18	0	2	0
Galați	8	3	1	4	0	0
Giurgiu	1	1	0	0	0	0
Gorj	155	151	4	0	0	0
Harghita	1	0	0	1	0	0
Hunedoara	1	1	0	0	0	0
Ialomița	12	9	0	1	0	2
Iași	329	329	0	0	0	0

Ilfov	0	0	0	0	0	0
Maramureș	30	30	0	0	0	0
Mehedinți	3	3	0	0	0	0
Mureș	10	8	0	2	0	0
Neamț	44	44	0	0	0	0
Olt	69	69	0	0	0	0
Prahova	7	3	3	0	1	0
Satu-Mare	3	0	0	0	0	3
Sălaj*	0	0	0	0	0	0
Sibiu	22	21	0	1	0	0
Suceava	70	70	0	0	0	0
Teleorman	226	178	8	0	7	35
Timiș	3	2	1	0	0	0
Tulcea	18	17	1	0	0	0
Vaslui	91	78	13	0	0	0
Vâlcea	13	13	0	0	0	0
Vrancea	5	3	0	2	0	0
București	28	18	10	0	0	0
Total	2.144	1.614	244	24	201	61

*Articolele din legislație, menționate în tabelul nr.2, au fost prezentate pe larg în tabelul nr. 4.

Urmare a neregulilor identificate, inspectorii sociali au aplicat un număr de 163 amenzi contravenționale, în cuantum de **414.000 lei**. Cele mai multe sancțiuni contravenționale s-au înregistrat în următoarele județe: Mureș (33 amenzi), Dolj (18 amenzi), Buzău (15 amenzi), Harghita (10 amenzi), Botoșani, Iași, Ialomița, Mehedinți, Cluj și Vaslui, Prahova (6 amenzi).

În urma controlului, agențiile teritoriale pentru plăți și inspecție socială au calculat pierderi în valoare de **4.506.976 lei**. La nivelul AJPIS -lor fost emise **4.738** de decizii de recuperare a debitelor, în urma cărora s-a încasat până la data de 12 decembrie 2012 suma de 1.780.062 lei. Diferența sumei de **2.726.914 lei** urmează a fi recuperată pe parcurs, conform procedurii aferente.

Recomandări

Urmare inspecțiilor realizate, inspectorii sociali au făcut următoarele recomandări:

a) Recomandări pentru autorități publice locale

- obligativitatea organizării de cursuri de perfecționare pentru asistenții sociali/persoanele cu atribuții în domeniul beneficiilor sociale;

- respectarea prevederilor legale în ceea ce privește raportul dintre numărul de beneficiari/ asistent social sau persoana cu atribuții de asistență socială;
- încheierea de contracte de prestări servicii în vederea realizării atribuțiilor de asistență socială, în cazul APL-urilor care nu au asistent social.

b) Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

- îmbunătățirea legislației în vigoare cu prevederi privind metodele de verificare a bunurilor care conduc la excluderea acordării ajutorului social, respectiv a depozitelor bancare, sumelor de bani obținute ca urmare a vânzării de terenuri, case, mașini, unelte agricole etc. pe bază unor documente neoficiale (acte de mână);
- simplificarea procedurilor de solicitare și acordare a beneficiilor de asistență socială, precum și a formularelor de solicitare a acestora;
- schimbarea criteriilor de eligibilitate pentru persoanele active, în sensul accesării dreptului pe o perioadă de timp limitată;
- îmbunătățirea legislației cu obligația tuturor persoanelor apte de muncă din familia beneficiară de a presta ore de muncă;
- instituirea unei sancțiuni contravenționale în cazul în care titularul beneficiului nu își îndeplinește obligația de a comunica, în termenul prevăzut de lege, modificările intervenite în componența familiei și a veniturilor realizate de membrii acesteia;
- elaborarea unui ghid cu privire la criteriile de eligibilitate pentru stabilirea drepturilor la beneficii și a procedurii de lucru, comune, destinate personalului din cadrul autorităților publice locale (unificarea tuturor reglementărilor ulterioare apariției normelor într-un ghid, până la publicarea altor reglementări);
- modificarea legislației în sensul uniformizării conceptelor utilizate în legile care privesc beneficiile sociale (ex. termenul "familie" este definit diferit în Legea 416/2001, în Legea 277/2010 și OUG 70/2011);
- crearea premiselor ca bazele de date informatice să poată fi accesate, în vederea verificării informațiilor furnizate, în comun de instituțiile publice interesate (inclusiv primării) pe baza unor protocoale de colaborare;
- normele metodologice de aplicare a Legii nr. 416 /2001 să fie îmbunătățite cu precizări suplimentare privind modalitatea de verificare prin anchetă socială a gospodăririi împreună sau separată sau modificarea art. 2, alin (1) din Legea 416/2001 prin eliminarea sintagmelor "aflați în întreținerea acestora" și "gospodăresc" întrucât poate

determina un risc ridicat de fraudă prin interpretarea articolului susmenționat coroborat cu art. 4 din H.G. nr. 50/2011;

- corelarea sistemului de sancțiuni stabilit pentru deficiențele identificate în acordarea ajutorului social cu cel specific deficiențelor identificate în acordarea alocației pentru susținerea familiei;
- stabilirea de sancțiuni contravenționale pentru nerespectarea prevederilor art. 122, alin. (2) din Legea 292/2011 cu privire la nerespectarea raportului de 1 asistent social la maximum 300 beneficiari;
- adoptarea unor criterii de eligibilitate comune pentru cele trei beneficii sociale;
- completarea Legii 416/2001 cu sancțiuni contravenționale acordate primarului pentru acordarea frauduloasă a ajutorului social și pentru neaplicarea suspendării dreptului pentru situațiile precizate de lege;
- completarea legislației specifice beneficiului cu clarificări suplimentare pentru: aspectele legate de forma de deținere a bunurilor pentru persoanele/famiiliile tolerate în spațiul unui proprietar/chiriaș și care nu se gospodăresc împreună cu acesta, noțiunea de teren intravilan cu potențial de construcție sau vânzare;
- ajutorul social să se acorde în natură (contravaloare utilități, taxe, impozite, contravaloare lucrări agricole mecanizate, etc) deoarece s-a constatat ca banii acordați ca ajutor social sunt utilizați în alte scopuri decât întreținerea familiei;
- introducerea obligativității pentru consiliile locale de a identifica toate alternativele posibile pentru a genera activități sezoniere, de a media contracte de arendă între beneficiarii de VMG și proprietarii de terenuri nelucrate de pe raza comunei;
- precizări suplimentare cu privire la actele medicale necesare la întocmirea dosarului de ajutor social privind incapacitatea fizică și psihică în condițiile legii (ex. Cine este întreținut să elibereze aceste acte medicale, pe ce perioadă etc.).

c) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială

- elaborarea unei proceduri de calcul al debitelor, recuperare debite, raportare recuperare debite;
- elaborarea unei proceduri pentru reflectarea informatică în programul SAFIR a dosarelor propuse pentru suspendare;
- inițierea și punerea în practică a protocoalelor interinstituționale pentru accesul la baze de date de interes pentru ANPIS;

- îmbunătățirea procedurilor de inspecție tematică cu includerea posibilității AJPIS de a solicita APL date și informații privind beneficiarii de ajutor social, la sediul AJPIS;
- pregătirea personalului pentru accesarea informațiilor, analiza bazelor de date, inclusiv încrucișare baze de date;
- realizarea campaniilor axate pe o singură prestație socială;
- corelarea resurselor de timp alocate desfășurării inspecțiilor tematice cu obiectivele stabilite și cu atribuțiile de consiliere ale inspectorilor sociali;
- stabilirea obiectivelor din planul anual de formare profesională al inspectorilor sociali în concordanță cu specificul activității desfășurate;
- alocarea de timp suficient pentru efectuarea monitorizărilor de teren în scopul implementării măsurilor dispuse în urma controalelor;
- evitarea suprapunerii perioadelor de desfășurare a campaniilor cu termenele de finalizare a rapoartelor tematice județene;
- asigurarea unui timp mai mare pentru etapa pregătirii inspecției;
- acordarea unei perioade mai mari de timp în vederea întocmirii rapoartelor tematice;
- constituirea în cadrul AJPIS a unui birou distinct de evidență și urmărire a sumelor acordate necuvenit;
- regândirea strategiei de formare profesională a inspectorilor sociali în sensul pregătirii acestora în domeniul informatic.

e) Recomandări pentru viitoarele inspecții tematice

- demararea efectivă în teren a misiunii de inspecție după obținerea bazelor de date și respectiv realizarea încrucișării datelor;
- îmbunătățirea sistemului de colectare a datelor privind monitorizarea inspecțiilor tematice;
- elaborarea procedurilor unice de recuperare a debitelor stabilite cu ocazia inspecției tematice;
- regândirea sistemului de evidență a recuperării debitelor datorate de titulari;
- îmbunătățirea sistemului de colectare a datelor privind amenzile contravenționale;
- îmbunătățirea programului SAFIR în sensul evidențierii impactului financiar al campaniei;
- regândirea sistemului de monitorizare a măsurilor stabilite în procesele verbale de control.